

Kultura fizyczna¹ w Polsce w 2020 roku

15.07.2021 r.

14,3%

Spadek liczby osób ćwiczących w klubach sportowych w porównaniu z 2018 r.

W 2020 r. w Polsce działało 14245 klubów sportowych² i 67 polskich związków sportowych. W porównaniu z 2018 r. liczba klubów sportowych spadła o ponad 2 tys. W odniesieniu do roku poprzedniego w polskich związkach sportowych zwiększyła się liczba zarejestrowanych trenerów oraz reprezentantów Polski, natomiast liczba instruktorów i sędziów sportowych pozostała na podobnym poziomie.

W związku z pandemią COVID-19 od połowy marca 2020 r. wprowadzony został całkowity zakaz prowadzenia działalności sportowej, rozrywkowej i rekreacyjnej (ujętej w PKD 2007 w dziale 93), w szczególności polegającej m.in. na prowadzeniu miejsc spotkań, klubów, basenów, siłowni, klubów fitness. W miesiącach letnich wprowadzono luzowanie obostrzeń, a tym samym zwiększyła się możliwość aktywności podmiotów związanych z działalnością sportową oraz nastąpił łatwiejszy dostęp do obiektów sportowych. Jesienny wzrost zachorowań na COVID-19 spowodował wprowadzenie kolejnych ograniczeń, np. obiekty sportowe zostały ponownie zamknięte z wyłączeniem tych, które prowadziły działalność dla osób uprawiających sport w ramach współzawodnictwa sportowego, zajęć sportowych lub wydarzeń sportowych oraz dla studentów i uczniów w ramach zajęć na uczelni lub w szkole. Pod koniec grudnia 2020 r. przepisy zostały ponownie zaostrzone (np. obiekty mogły być udostępnione tylko dla członków kadry narodowej polskich związków sportowych). Ograniczenia w prowadzeniu działalności oraz w powszechnym dostępie do obiektów sportowych miały wpływ na spadek aktywności klubów sportowych i organizacji kultury fizycznej.

W 2020 r. z powodu pandemii odwołano lub przełożono na kolejny rok większość dużych imprez sportowych, zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, w tym Letnie Igrzyska Olimpijskie w Tokio i Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej.

Kluby sportowe

Najwięcej klubów sportowych działało w województwach: śląskim (11,5%), mazowieckim (10,2%), wielkopolskim (9,9%) oraz małopolskim (9,5%), natomiast najmniej w województwach: świętokrzyskim, podlaskim i lubuskim, a ich udział wyniósł odpowiednio 2,0%, 2,8% oraz 2,9%.

W 2020 r. kluby sportowe liczyły 1040,9 tys. członków, a ćwiczyło w nich 1010,7 tys. osób (spadek o 14,3% w porównaniu z 2018 r.). Podobnie jak w latach ubiegłych, zdecydowaną większość ćwiczących stanowili mężczyźni – 74,0%. Niezmiennie wśród ćwiczących dominuje młodość do 18 lat – 70,3%.

W porównaniu z 2018 r. liczba klubów sportowych spadła o 13,2%

¹ Źródłem danych wykorzystanych w opracowaniu są wyniki badań prowadzonych przez GUS, dotyczących klubów sportowych (realizowanych co 2 lata), polskich związków sportowych i organizacji kultury fizycznej (realizowanych co roku).

² Dane za 2020 r. dotyczące klubów sportowych opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. W celu porównania wyników, dane za 2018 r., zostały ponownie przeliczone z uwzględnieniem ww. metody i będą różnić się od opublikowanych we wcześniejszych opracowaniach.

Spadek liczby klubów sportowych nastąpił w każdym z badanych pionów sportowych. W strukturze klubów sportowych największy udział miały uczniowskie kluby sportowe – 33,9%. Ich liczba jednak zmniejszyła się w stosunku do 2018 r. o 22,3%. Liczba klubów sportowych należących do Zrzeszenia „Ludowe Zespoły Sportowe” zmniejszyła się o 18,6%, a ich udział w liczbie klubów ogółem wyniósł 16,1%. Kluby sportowe, które nie zadeklarowały przynależności do żadnego pionu sportowego, stanowiły 48,9%, a ich liczba spadła o 2,5%.

Tablica 1. Podstawowe informacje o klubach sportowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2020	
	w liczbach bezwzględnych		2018=100
Kluby sportowe	16414	14245	86,8
Członkowie (w tys.)	1169	1041	89,0
Ćwiczący (w tys.)	1180	1011	85,7
w tym:			
kobiety	304	262	86,3
do 18 lat	838	710	84,7
Kadra szkoleniowa	62268	55396	89,0
trenerzy	31187	30945	99,2
instruktorzy	22126	17383	78,6
inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	8955	7068	78,9

Niezmiennie wśród ćwiczących najpopularniejsza była piłka nożna (bez piłki nożnej plażowej i halowej), którą uprawiało 37,5% ćwiczących. W porównaniu z 2018 r. liczba ćwiczących tę grę sportową zmniejszyła się jednak o 15,6%. Strzelectwo sportowe zajmowało drugie miejsce, ten sport trenowało 6,5% osób. W 2018 r. miejsce to zajmowała piłka siatkowa, która w 2020 r. uplasowała się na trzecim miejscu (5,9% ćwiczących). W strzelectwie sportowym liczba ćwiczących wzrosła w porównaniu z 2018 r. o 48%, natomiast liczba ćwiczących piłkę siatkową spadła o 22%. Kolejne miejsca, pod względem liczby ćwiczących, zajmowały: pływanie – 4,4%, karate (łącznie z karate tradycyjnym) – 4,2% oraz lekkoatletyka – 3,7% i koszykówka – 3,5%.

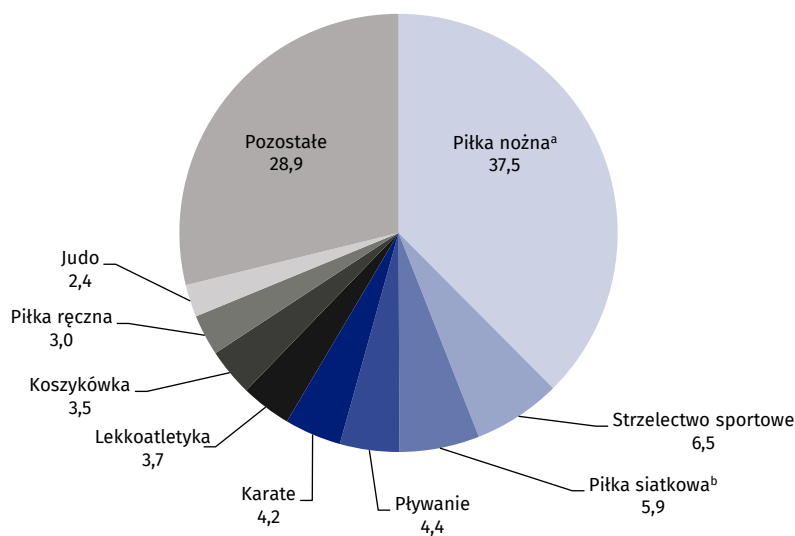
Ponad połowa ćwiczących uprawiała sporty drużynowe. Sporty walki trenowało ogółem 11,7% osób. Spośród nich najpopularniejsze, oprócz karate, było judo. Sporty wodne uprawiało 6,0% osób, natomiast sporty zimowe – 1,3% osób.

W 2020 r. w klubach sportowych pracowało (łącznie z pracującymi społecznie) 55,4 tys. osób kadry szkoleniowej, w tym tylko 16,7% kobiet. Trenerzy stanowili 55,9%, instruktorzy – 31,4%, a inne osoby prowadzące zajęcia sportowe³ – 12,8%. W porównaniu z 2018 r. liczba tych osób zmniejszyła się o 11,0%. Liczba instruktorów spadła o 21,4%, a trenerów utrzymała się na podobnym poziomie. Liczba innych osób prowadzących zajęcia sportowe spadła o 21,1%.

Liczba osób uprawiających piłkę nożną spadła w stosunku do 2018 r. o 15,6%, natomiast uprawiających piłkę siatkową zmniejszyła się o 22,3%

³ Osoby nieposiadające uprawnień trenerskich i instruktorskich, np. nauczyciele wychowania fizycznego, starsi zawodnicy.

Wykres 1. Ćwiczący w sekcjach sportowych według wybranych rodzajów sportów w 2020 r.

a Bez piłki nożnej halowej i piłki nożnej plażowej. b Bez piłki siatkowej plażowej.

Tablica 2. Sekcje sportowe i ćwiczący w sekcjach według wybranych rodzajów sportów w 2020 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sekcje	Ćwiczący ^a		
		ogółem	w tym	
			kobiety	juniorzy i juniorki ^b
RAZEM	22214	1103475	287966	765565
w tym:				
Karate i karate tradycyjne	670	46166	16229	36786
Kolarstwo	452	9947	2577	6810
Koszykówka	893	38784	14763	33811
Lekkoatletyka	1088	41164	20078	32511
Piłka nożna ^c	6601	414217	23578	299589
Piłka nożna halowa	331	9368	1902	5834
Piłka ręczna	771	33431	14348	28754
Piłka siatkowa ^d	1930	65194	36870	54060
Pływanie	649	48407	22990	45002
Strzelectwo sportowe	441	71593	6855	3144
Tenis stołowy	1001	23215	6710	15800

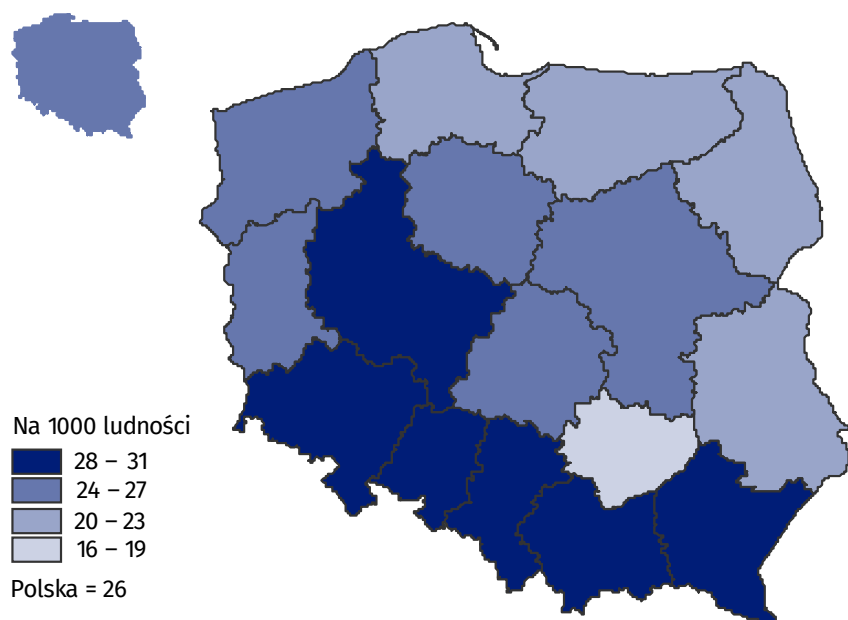
a Osoba ćwicząca wykazywana jest tyle razy, w ilu rodzajach sportów uczestniczy. b łącznie juniorzy, juniorzy młodsi „kadeeci” młodzicy i dzieci. c Bez piłki nożnej halowej i piłki nożnej plażowej. d Bez piłki siatkowej plażowej.

Najwięcej trenerów i instruktorów pracowało w klubach sportowych w województwie śląskim (odpowiednio 13,4% i 12,3%) oraz w województwie mazowieckim (12,7% i 12,2%), natomiast najmniej w województwach: świętokrzyskim (1,9% i 1,8%), lubuskim (2,7% i 2,4%) oraz opolskim (3,4% i 2,4%).

W 2020 r. na 100 ćwiczących w Polsce przypadało 5,5 członków kadry szkoleniowej (instruktorów, trenerów lub innych osób prowadzących zajęcia sportowe). Wskaźnik ten najwyższą wartość osiągnął w województwie podlaskim – 6,6, natomiast najniższą w województwie mazowieckim – 4,9. W 2018 r. wskaźnik ten wyniósł 5,3.

Liczba ćwiczących na 1000 ludności Polski w 2020 r. wyniosła 26. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w województwach: podkarpackim, dolnośląskim i opolskim (po 31), a najniższą w województwie świętokrzyskim (16). Powyżej średniej (oprócz ww. województw) znalazły się jeszcze województwa: małopolskie, śląskie, wielkopolskie oraz zachodniopomorskie.

Mapa 1. Ćwiczący w klubach sportowych według województw w 2020 r.

Polskie związki sportowe

W 2020 r. działało łącznie 67 polskich związków sportowych⁴ oraz 537 okręgowych związków sportowych. Status polskiego związku sportowego uzyskała Polska Federacja Lacrosse - Polski Związek Sportowy, natomiast utraciły go: Polski Związek Ju Jitsu, Polski Związek Karate Tradycyjnego, Polski Związek Kendo, Polski Związek Kulturystyki, Fitness i Trójboju Siłowego oraz Polski Związek Psich Zaprzęgów. Polskie związki sportowe wyłoniły 10,7 tys. członków kadry narodowej, spośród których 37,0% stanowiły kobiety. Reprezentantów Polski w kategoriach juniorskich było 54,2%. W porównaniu z 2019 r. nastąpił wzrost liczby reprezentantów Polski o 21,1%. Zwiększyła się zarówno liczba kobiet (o 13,1%), jak i juniorów (o 39,7%). Nieznacznie zmniejszyła się natomiast liczba reprezentantów będących członkami klubów zagranicznych (z 304 w 2019 r. do 300 w 2020 r.).

W 2020 r. polskie związki sportowe wyłoniły 10703 członków kadry narodowej

⁴ Zgodnie w wykazem polskich związków sportowych ogłoszonym przez Ministra Sportu – Komunikat z 22 września 2020 r. W opracowaniu nie ujęto Polskiego Związku Amp Futbol, który w 2020 r. nie rozpoczął jeszcze działalności.

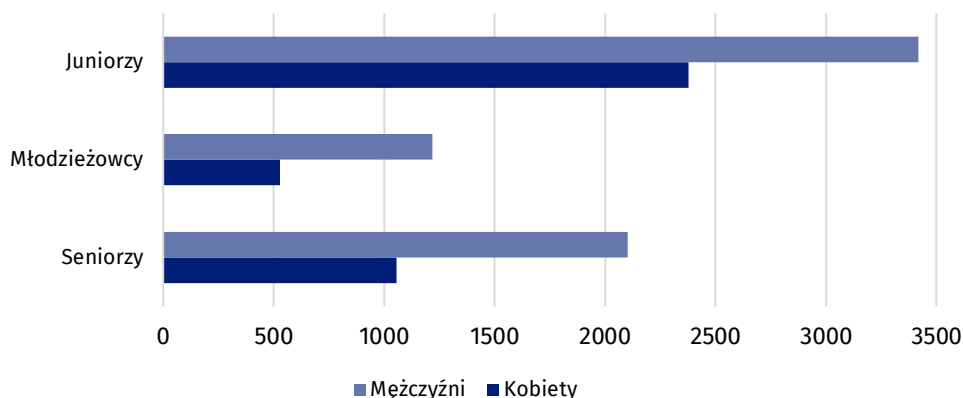
Największą liczbę członków kadry narodowej w 2020 r. miały: Polski Związek Karate (2110 reprezentantów), Polski Związek Piłki Siatkowej (1628), Polski Związek Pływacki (616) oraz Polski Związek Koszykówki (462). W 2019 r. najliczniejsza była reprezentacja Polskiego Związku Pływackiego (567 reprezentantów).

Tablica 3. Podstawowe informacje o polskich związkach sportowych w 2020 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z liczby ogółem - kobiety
Reprezentanci Polski	10703	3963
w tym:		
juniorzy	5796	2378
Zawodnicy ^a	764800	147463
w tym:		
juniorzy ^b	487335	113599
Kadra szkoleniowa ^c		
trenerzy	32913	2858
instruktorzy	11945	2848
Sędziowie ^c	40413	8848
w tym:		
z klasą międzynarodową	1656	352

a łącznie z zawodnikami zagranicznymi występującymi w Polsce. Zawodnicy mogą być wykazani wielokrotnie, jeżeli posiadają licencje w kilku sportach nadzorowanych przez jeden związek sportowy. b łącznie juniorzy, juniorzy młodsi „kadeci”, młodzicy i dzieci. c Członkowie kadry szkoleniowej i sędziowie mogą być wykazani wielokrotnie, jeżeli posiadają licencje w kilku sportach nadzorowanych przez jeden związek sportowy.

Wykres 2. Reprezentanci Polski w 2020 r.

Licencje polskich związków sportowych w 2020 r. posiadało 765 tys. zawodników (w 2019 r. 757 tys.), spośród których 19,3% stanowiły kobiety. Zawodników w kategorii senior było 30,9%. Dominowali zawodnicy posiadający licencje Polskiego Związku Piłki Nożnej – 47,4%, następnie Polskiego Związku Karate – 7,0%, Polskiego Związku Piłki Siatkowej – 5,8% oraz Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego – 5,3%.

Liczba zawodników niepełnosprawnych posiadających licencje w polskich związkach sportowych w 2020 r. wynosiła 2532 osoby, z czego prawie 75% stanowili mężczyźni. Odsetek zawodników niepełnosprawnych wyniósł 0,3% (w 2019 – 0,2%).

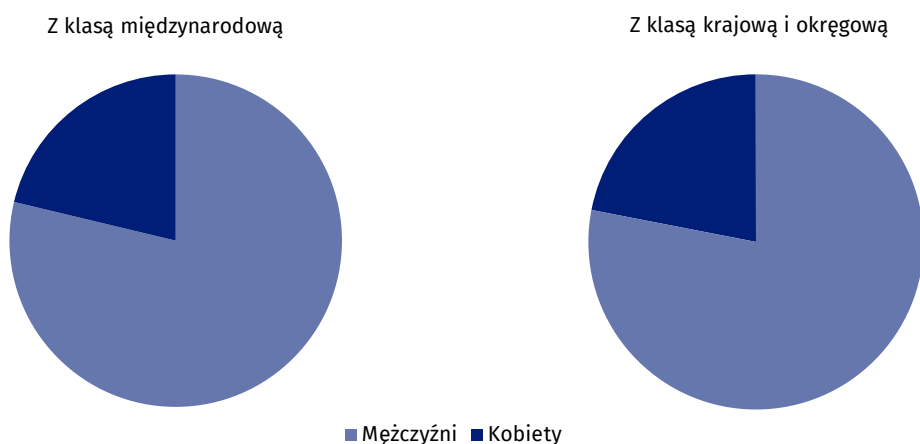
Zawodnicy zagraniczni posiadający licencje polskiego związku sportowego w 2020 r. stanowili 0,6% wszystkich zawodników. Najpopularniejszymi dyscyplinami uprawianymi przez nich w Polsce były piłka nożna i squash.

Kadra szkoleniowa zatrudniona w polskich związkach sportowych liczyła 640 osób. Liczba ta nieznacznie zmniejszyła się w stosunku do 2019 r. (o 6 osób). Wzrost natomiast odnotowano w zatrudnieniu kadry medycznej (272 osoby w 2020 r., a w 2019 r. – 230 osób). Aktualne licencje⁵ polskich związków sportowych w 2020 r. posiadało 32,9 tys. trenerów i 11,9 tys. instruktorów. W stosunku do roku poprzedniego liczba trenerów wzrosła o 3,6 tys., natomiast liczba instruktorów utrzymała się na tym podobnym poziomie.

W 2020 r. w polskich związkach sportowych zarejestrowanych było 40,4 tys. sędziów sportowych⁶ (spadek o 0,2% w porównaniu z 2019 r.). Spośród nich 21,9% stanowiły kobiety. Odsetek sędziów z klasą międzynarodową wyniósł 4,1%. Najwięcej sędziów przypadło na najpopularniejszy rodzaj sportu – piłkę nożną (21,3%). Znaczną grupę stanowili sędziowie strzelectwa sportowego (18,6%) oraz sportów pływackich (9,3%). Kobiety jako sędziowie dominowały głównie w gimnastyce artystycznej – 100% oraz w pływaniu synchronicznym – 97,3%. Znaczną ich część sędziowała także rugby na wózkach (71,4%), cheerleading (68,4%) i jeździectwo (68,1%).

W 2020 r. liczba trenerów posiadających licencje polskiego związku sportowego wzrosła o około 12% w stosunku do 2019 r., natomiast liczba instruktorów pozostała na podobnym poziomie

Wykres 3. Sędziowie sportowi według klas w 2020 r.

Medaliści mistrzostw świata i mistrzostw Europy

W 2020 r. polska reprezentacja na mistrzostwach świata liczyła łącznie 384 zawodników, którzy 44 razy zdobywali miejsca medalowe (w 2019 r. – 432). Wywalczyli oni 12 złotych, 17 srebrnych i 15 brązowych medali. Najwięcej miejsc medalowych w 2020 r. zawodnicy zdobyli w konkurencjach: trójbój siłowy, kulturystyka i fitness (22 medale) oraz sport motorowy i żeglarstwo (po 7 medali).

Znacznie więcej zawodników reprezentowało Polskę na imprezach sportowych rangi mistrzostw Europy, gdzie polska reprezentacja liczyła 920 osób. Polacy w 2020 r. zdobyli łącznie 122 medale mistrzostw Europy (674 w 2019 r.), w tym: 29 złotych, 46 srebrnych i 47 brązowych. Najwięcej medali wywalczono w konkurencjach: trójbój siłowy, kulturystyka i fitness (28 medali), kolarstwo (17 medali) oraz żeglarstwo (16 medali).

Sportowcy niepełnosprawni zdobyli ogółem 20 medali mistrzostw świata (7 złotych, 3 srebrne, 10 brązowych) oraz 3 medale mistrzostw Europy (2 złote i 1 brązowy).

W 2020 r. polscy reprezentanci zdobyli 166 medali mistrzostw świata i mistrzostw Europy oraz 23 medale imprez tej samej rangi osób niepełnosprawnych

⁵ Członkowie kadry szkoleniowej mogą być wykazani wielokrotnie, jeżeli posiadają licencje w kilku sportach nadzorowanych przez jeden związek sportowy.

⁶ Sędziowie sportowi mogą być wykazani wielokrotnie, jeżeli posiadają licencje w kilku sportach.

Tablica 4. Medale zdobyte na arenie międzynarodowej przez polskich sportowców w 2020 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Medale			
	ogółem	złote	srebrne	brązowe
Mistrzostwa świata	44	12	17	15
w tym juniorzy ^a	19	6	10	3
Mistrzostwa Europy	122	29	46	47
w tym juniorzy ^a	69	15	30	24
Mistrzostwa świata osób niepełnosprawnych	20	7	3	10
Mistrzostwa Europy osób niepełnosprawnych	3	2	-	1

a łącznie juniorzy i młodzieżowcy.

Organizacje kultury fizycznej

Organizacje kultury fizycznej⁷ takie jak: Akademicki Związek Sportowy, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start” oraz Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej wykazały w 2020 r. łącznie 6,7 tys. jednostek organizacyjnych (spadek o 0,2 tys. w stosunku do 2019 r.), 310,3 tys. członków (349,8 tys. w 2019 r.) oraz 282,6 tys. ćwiczących (319,0 tys. w 2019 r.). Najliczniejsze, zarówno pod względem liczby członków, jak i osób aktywnie ćwiczących, było Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe” (200,3 tys. członków, 178,9 tys. ćwiczących). Liczną bazę członkowską posiadało również Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej (75,7 tys. członków, 78,8 tys. ćwiczących). Akademicki Związek Sportowy wykazał 32,7 tys. członków oraz 23,7 tys. ćwiczących. Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start” z kolei – 1,6 tys. członków oraz 1,2 tys. ćwiczących.

Największą liczbę członków organizacji kultury fizycznej odnotowano w województwie zachodniopomorskim (16,2%). Najwięcej osób aktywnie ćwiczących zarejestrowano w województwach wielkopolskim (14,0%) oraz zachodniopomorskim (10,1%).

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

⁷ W opracowaniu uwzględniono: w AZS – kluby, w LZS – zespoły, kluby sportowe i uczniowskie kluby sportowe, w PZSN „Start” – jednostki organizacyjne, w TKKF – ogniska i kluby.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel: 17 853 52 10

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Kultura fizyczna w latach 2017 i 2018](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Ćwiczący](#)

[Inna osoba prowadząca zajęcia sportowe](#)

[Instruktor sportu](#)

[Klub sportowy](#)

[Okręgowy związek sportowy](#)

[Organizacja kultury fizycznej](#)

[Pion sportowy](#)

[Sekcja sportowa](#)

[Sędzia sportowy](#)

[Sport](#)

[Sporty](#)

[Trener sportu](#)

[Zawodnik](#)

[Związek sportowy](#)